O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA' LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

SAMARQAND IQTISODIYOT VA SERVIS INSTITUTI

"TASDIQLAYMAN"
Samarqand iqtisodiyot
va servis instituti
rektori M.E.Po'latov
____
2024-yil «29» 08

Ro'yxatga olindi:
№ FD-14-15
2024-yil "29" 08

ZAMONAVIY KREDIT MAHSULOTLARI
fanidan

O'QUV DASTURI

Bilim sohasi: 400 000 – Biznes, boshqaruv va huquq

Ta'lim sohasi: 410 000 – Biznes va boshqaruv

Ta'lim yo'nalishi: 60410500 – Bank ishi va auditi

SAMARQAND – 2024

Modul kodi / mavzusi	O'quv yili 2024 – 2025	Semestr 8	Kreditlar 6
Predmeti / modulning ko'rinishi Tanlov	Ta'lim tili o'zbek		Haftada auditor soatlar 4

	Fan nomi	Auditor darslar (soatlar)	Mustaqil ta'lim (soat)	Umumiy yuklama (soat)
1	Zamonaviy kredit mahsulotlari	90	90	180

2

I. Intizomning mazmuni.

"Zamonaviy kredit mahsulotlari" fanini o'qitishning maqsadi talabalarda kreditning zarurligi, kreditning mohiyati, kredit turlari, kredit va kredit tizimi, kredit mahsulotlari, shuningdek zamonaviy kredit mahsulotlarini bank tizimidagi o'rni va ahamiyati to'g'risida nazariy va amaliy bilimlarni shakllantirishdir.

"Zamonaviy kredit mahsulotlari" fanining vazifasi kreditning paydo bo'lishi va zarurligi, kreditning mohiyati, kredit turlari, kredit tizimi tushunchasi, kreditning mohiyati va tamoyillari, kredit shakllari va turlari, zamonaviy kredit mahsulotlarining mohiyati va ahamiyati, shuningdek zamonaviy kredit mahsulotlarini tashkil etish tartibi to'g'risida nazariy va amaliy bilimlarni berishdir.

3

II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza darslari)

II.I. Fan quyidagi mavzularni o'z ichiga oladi:

1-mavzu: "Zamonaviy kredit mahsulotlari" faniga kirish. Fanning predmeti va usullari

"Zamonaviy kredit mahsulotlari" fanining maqsadi, predmeti va vazifalari. Uning boshqa fanlar bilan aloqasi. Mavzuni o'rganishga qo'yiladigan asosiy talablar.

2-mavzu: Kreditning paydo bo'lishi, zarurligi va turlari

Kreditning iqtisodiy kategoriya sifatida mohiyati. Kreditning paydo bo'lishi. Kredit turlari. Kreditning vazifalari va tamoyillari. Zamonaviy kredit turlari va mahsulotlari.

3-mavzu: Jismoniy shaxslarga ajratiladigan kredit turlari

Kredit olish tartibi. Kreditni rasmiylashtirish. Ariza berish tartibi. Onlayn kredit olish tartibi. Onlayn mikroqarzlar. Istemol kreditlari. O'zini-o'zi band qilish bo'yicha aholiga ajratiladigan kredit turlari.

4-mavzu: Yuridik shaxslarga ajratiladigan kredit turlari va shakllari

Yuridik shaxslarga ajratiladigan kredit turlari. Kredit shakllari. Kreditlarni rasmiylashtirish tartibi. Garov ta'minoti. Kichik biznes va xususiy tadbirkorlarga ajratiladigan kreditlar. Aylanma mablag'larni to'ldirish uchun ajratiladigan kreditlar. "Biznesni rivojlantirish va yangi ish o'rinlarini yaratish" mikrokrediti. Turizm sohasida faoliyat yurituvchi tadbirkorlik subyektlari uchun ajratiladigan kreditlar. Investitsiya maqsadlariga yo'naltirilgan kreditlar.

5-mavzu: Kredit olish jarayonida mijozlarning tarixi

"Kredit tarixi" tushunchasi. Ijobiy "Kredit tarixi". Salbiy "Kredit tarixi". "Kredit tarixi" to'g'risida ma'lumotnoma olish tartibi. Ariza berish tartibi. Xizmatdan foydalanuvchilar. Xizmatni ko'rsatish uchun kerak bo'ladigan hujjatlar. Xizmatni ko'rsatish muddati. Xizmatni ko'rsatishning huquqiy asosi. Xizmat narxi.

6-mavzu: Garovsiz kredit berish tartibi

Garovsiz kredit berish tartibi. Garovsiz ipoteka kreditlari. Daromadga ega bo'lmagan fuqarolarga ajratiladigan kreditlar. Alohida toifali yoshlarga uy-joy qurish uchun garovsiz kreditlar berish tartibi.

7-mavzu: Tijorat banklari tamonidan ajratiladigan Imtiyozli kreditlar

Davlat dasturlari asosida ajratiladigan kreditlar. Tijorat banklari tomonidan imtiyozli kreditlash tartibi. Imtiyozli davr. Xususiy maktabgacha ta'lim muassasalarini kreditlash tartibi. Oilaviy tadbirkorlikni kreditlash. Ta'lim krediti olish tartibi. Xotin – qizlarga ajratiladigan imtiyozli kreditlar. «Oilakredit.uz» onlayn platformasi orqali kredit olish tartibi. Aholini kichik va o'rta biznesga keng jalb qilish bo'yicha ajratiladigan kreditlar.

8-mavzu: Nobank kredit tashkilotlar tomonidan ajratiladigan kreditlar

Nobank kredit tashkilotlar tomonidan ajratiladigan kreditlari. Krediti olish tartibi. Garovga quyish shartlari. Nobank tashkilotlar tomonidan ajratiladigan istemol kreditlar. Foiz siyosati. Kredit tashkilotlari va kredit uyushmalarining maqsadi, vazifalari va tashkil etish tartibi.

9-mavzu: Zamonaviy bank kreditlari (Onlayn kreditlar)

Tijorat banklarining vositachilik xizmatlari orqali ajratilgan kreditlar inson omilisiz baholanadigan va ajratiladigan kreditlar. Ilovalar orqali 24/7 rejimida ajratiladigan kreditlar.

10-mavzu: Tijorat banklari tomonidan ajratiladigan Avtokreditlar

Tijorat banklari tomonidan Avtokredit berish tartibi. Yuridik shaxslarga Avtokredit berish tartibi. Jismoniy shaxslarga Avtokredit berish tartibi. Avtokredit ajratishda tijorat banklarining foiz siyosati. Taqiqga qo'yish tartibi. Baholatish tartibi. Imtiyozli Avtokreditlar.

11-mavzu: Tijorat banklari tamonidan ajartiladigan Overdraft krediti

Overdraft krediti. O'zbekistonda Overdraft kraditi paydo bo'lish tarixi. Overdraft krediti olish tartibi. Qulay Overdraft. Tijorat banklari tomonidan ajratiladigan overdraft kreditlar. Foiz stavkalari.

12-mavzu: Tijorat banklari tamonidan ajartiladigan Ta'lim kreditlari

Ta'lim krediti. Ta'lim krediti ajratish tartibi. Ta'lim krediti berish shartlari. Xotin – qizlarga ajratiladigan foizsiz ta'lim krediti. Foiz stavkalari. Tijorat banklari tomonidan ajratilgan ta'lim kreditlari tahlili.

13-mavzu: Tijorat banklari tamonidan ajartiladigan Revolver krediti

Revolver krediti. Revolver krediti paydo bo'lishi tarixi. Revolver krediti berish tartibi. Revolver krediti ajratish shartlari. Tijorat banklari tomonidan revolver krediti ajratilishi. Foiz stavkalari. Banklar tomonidan ajratilgan revolver kreditlar tahlili.

14-mavzu: Tijorat banklari tamonidan ajartiladigan Ipoteka krediti

Ipoteka krediti. Ipoteka krediti paydo bo'lish tarixi. Ipoteka kreditlari ajratish tartibi. Imtiyozli ipoteka kreditlari. Ipoteka kreditlari ajratish tartibi. Yosh oilalarga ajratiladigan ipoteka kreditlari. Foiz stavkalari. Uy-joy ta'mirlash uchun

ajratiladigan ipoteka kreditlari.

15-mavzu: Tijorat banklari tomonidan ajartiladigan Sendikatlashgan kreditlar

Banklar birgalashib (ikki yoki undan ortiq) bitta loyihani kreditlashi. Loyihani baholashi. Ajratilishi. Ta'minot turlari. Asosiy va ikkilamchi banklar ishtiroki.

16-mavzu: Markaziy banklar tomonidan ajratiladigan kreditlar va ularning turlari

Markaziy banklar tomonidan ajratiladigan kreditlar. Ularning turlari. REPO. Teskari REPO. TRATTO. Diskont stavka. Overnayt, kurilik va muddatlik.

17-mavzu: Islomiy kreditlar

Sha'riy ahkomlar (Qur'on, Hadis, Ijmo, Qiyos) asosida diniy taqiqlanmagan faoliyat turlar uchun beriladigan o'ziga xos kreditlar.

18-mavzu: Davlatlararo beriladigan kreditlar: maqsad va vazifalari

Jahon banki. Yevropa tiklanish va taraqqiyot banki. Xalqaro valyuta fondi. Islom taraqqiyot banki. Osiyo taraqqiyot banki.

19-mavzu: Tijorat banklarining faktoring kredit operatsiyalari

Mijozlarning haqdorligini undirib berish maqsadida ajratiladigan shartli kreditlar. Sug'urta qilinganligi. Elektron schet-faktura. Garovga olish shartlari.

20-mavzu: Lizing kreditlari

Lizing. Operatsion lizing (Ijara). Uch tomonlama shartnoma. Kuchar mulk ijarasi. Lizing turlari.

III. Amaliy mashg'ulotlar o'tkazish bo'yicha ko'rsatmalar va takliflar

Amaliy mashg'ulotlar uchun tavsiya etilgan mavzular:

1. "Zamonaviy kredit mahsulotlari" faniga kirish. Fanning predmeti va usullari.
2. Kreditning paydo bo'lishi, zarurligi va turlari.
3. Jismoniy shaxslarga ajratiladigan kredit turlari.
4. Yuridik shaxslarga ajratiladigan kredit turlari va shakllari.
5. Kredit olish jarayonida mijozlarning tarixi.
6. Garovsiz kredit berish tartibi.
7. Tijorat banklari tamonidan ajratiladigan Imtiyozli kreditlar.
8. Nobank kredit tashkilotlar tomonidan ajratiladigan kreditlar.
9. Zamonaviy bank kreditlari (Onlayn kreditlar).
10. Tijorat banklari tomonidan ajratiladigan Avtokreditlar.
11. Tijorat banklari tamonidan ajartiladigan Overdraft krediti.
12. Tijorat banklari tamonidan ajartiladigan Ta'lim kreditlari.
13. Tijorat banklari tamonidan ajartiladigan Revolver krediti.
14. Tijorat banklari tamonidan ajartiladigan Ipoteka krediti.
15. Tijorat banklari tamonidan ajartiladigan Sendikatlashgan kreditlar.
16. Markaziy banklar tomonidan ajratiladigan kreditlar va ularning turlari.
17. Islomiy kreditlar.
18. Davlatlararo beriladigan kreditlar: maqsad va vazifalari.
19. Tijorat banklarining faktoring kredit operatsiyalari.
20. Lizing kreditlari.

Amaliy mashg'ulotlar mavzulariga fanning ishchi o'quv dasturini ishlab chiqishda qo'shimchalar va o'zgartirishlar kiritilishi mumkin.

Amaliy mashg'ulotlar o'qituvchi tomonidan akademik guruhda multimedia qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada o'tkazilishi kerak. Mashg'ulotlar tegishli pedagogik va axborot texnologiyalaridan foydalangan holda faol va interaktiv usullardan foydalangan holda o'tkazilishi maqsadga muvofiqdir.

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ish

Talabalarning mustaqil ishlashi uchun tavsiya etilgan mavzular:

1. "Zamonaviy kredit mahsulotlari" faniga kirish. Fanning predmeti va usullari.
2. Kreditning paydo bo'lishi, zarurligi va turlari.
3. Jismoniy shaxslarga ajratiladigan kredit turlari.
4. Yuridik shaxslarga ajratiladigan kredit turlari va shakllari.
5. Kredit olish jarayonida mijozlarning tarixi.
6. Garovsiz kredit berish tartibi.
7. Tijorat banklari tamonidan ajratiladigan Imtiyozli kreditlar.
8. Nobank kredit tashkilotlar tomonidan ajratiladigan kreditlar.
9. Zamonaviy bank kreditlari (Onlayn kreditlar).
10. Tijorat banklari tomonidan ajratiladigan Avtokreditlar.
11. Tijorat banklari tamonidan ajartiladigan Overdraft krediti.
12. Tijorat banklari tamonidan ajartiladigan Ta'lim kreditlari.
13. Tijorat banklari tamonidan ajartiladigan Revolver krediti.
14. Tijorat banklari tamonidan ajartiladigan Ipoteka krediti.
15. Tijorat banklari tamonidan ajartiladigan Sendikatlashgan kreditlar.
16. Markaziy banklar tomonidan ajratiladigan kreditlar va ularning turlari.
17. Islomiy kreditlar.
18. Davlatlararo beriladigan kreditlar: maqsad va vazifalari.
19. Tijorat banklarining faktoring kredit operatsiyalari.
20. Lizing kreditlari.

"Zamonaviy kredit mahsulotlari" fanidan ishlab chiqilgan ishchi o'quv dasturiga mustaqil ta'lim va mustaqil ishlarga mavzular qo'shilishi mumkin.

Talabalar tomonidan mustaqil ravishda o'rganilgan va dolzarb mavzularda insholar tayyorlash va taqdim etish tavsiya etiladi.

V. Kurs ishi bo'yicha taxminiy mavzular

Fan bo'yicha kurs ishi berilmagan

4

VI. Fan o'qitilishining natijalari

Talabalar tomonidan o'quv materiallarini o'zlashtirish, zarur ko'nikma va bilimlarga ega bo'lish talablari:

Intizomni o'rganish natijasida talabalar quyidagilarni bilishlari kerak:

- "Zamonaviy kredit mahsulotlari" faniga kirish. Fanning predmeti va usullari.
- Kreditning paydo bo'lishi, zarurligi va turlari.
- Jismoniy shaxslarga ajratiladigan kredit turlari.
- Yuridik shaxslarga ajratiladigan kredit turlari va shakllari.
- Kredit olish jarayonida mijozlarning tarixi.
- Garovsiz kredit berish tartibi.
- Tijorat banklari tamonidan ajratiladigan Imtiyozli kreditlar.
- Nobank kredit tashkilotlar tomonidan ajratiladigan kreditlar.
- Zamonaviy bank kreditlari (Onlayn kreditlar).
- Tijorat banklari tomonidan ajratiladigan Avtokreditlar.
- Tijorat banklari tamonidan ajartiladigan Overdraft krediti.

- Tijorat banklari tomonidan ajratiladigan Ta'lim kreditlari.
- Tijorat banklari tomonidan ajratiladigan Revolver kredit.
- Tijorat banklari tomonidan ajratiladigan Ipoteka krediti.
- Tijorat banklari tomonidan ajratiladigan Sindikatlashgan kreditlar.
- Tijorat banklari tomonidan ajratiladigan kreditlar va ularning turlari.
- Markaziy banklar tomonidan ajratiladigan kreditlar va ularning turlari.
- Iste'mol kreditlari.
- Dastlabki berilgan kreditlar: maqsad va vazifalari.
- Tijorat banklarining faktoring kredit operatsiyalari.
- Lizing kreditlari.

5

VI. Ta'lim texnologiyalari va usullari:

- ma'ruza;
- onlayn keys-stadilar;
- seminarlar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar);
- guruhlarda ishlash;
- taqdimotlarni qilish;
- individual loyihalar;
- jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.

6

VII. Kredit olish uchun talablar:

Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ishni topshirish.

7

Asosiy adabiyotlar:

1. Abdullayeva Sh.Z. "Bank ishi" Darslik T. "Iqtisod-Moliya" 2017 y. – 732 b.
2. Omonov A.A., Qoraliyev T.M., "Pul va Banklar" darslik. T.: "Iqtisod-Moliya" 2018 y. 378 b.
3. Qoraliyev T.M., Azizov U.O'. va boshqalar Bank ishi Darslik. T.: "Fan va texnologiya" 2016 y. 640 b.
4. Bobakulov T.I. Abdullayeva U.A. "Xalqaro valyuta-kredit munosabatlari" Darslik. – T.: "Iqtisod-Moliya", 2019. - 230 b.
5. Abdullayeva Sh.Z. "Pul va Banklar" O'quv qo'llanma. T. "Iqtisod-Moliya" 2018 y. – 732 b.

Qo'shimcha adabiyotlar:

6. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi. 07.05.2023.
7. Указ Президента Республики Узбекистан «О стратегии действий по дальнейшему развитию Республики Узбекистан», УП-4947, 07.02.2017 г.
8. O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki boshqaruvining qarori. Toshkent sh.,2015-yil 29-iyun, 19/14-son.
9. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Respublika bank tizimini yanada rivojlantirish va barqarorligini oshirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qarori. Toshkent sh., 2017 yil 12-sentabr, PQ-3270-son.

Internet saytlari:

10. www.lex.uz;
11. www.stat.uz;
12. www.bir.uz;
13. www.cbu.uz;
14. www.cbu.com.s

8 O'quv dasturi 2024 yil 29 avgust kuni Samarqand iqtisodiyot va servis instituti o'quv-uslubiy kengashi 1 - sonli majlis bayonnomasi bilan tasdiqlangan. 29.08.24

9 Mavzu / modul uchun javobgar:
Xudoykulov Xusniddin Ziyadullayevich – "Bank ishi" kafedrasi assistenti

10 Sharhlovchilar:
Haydarov Z. Sh. – "Ipak yo'li" bank "Umar" mintaqaviy filiali boshqaruvchisining o'rinbosari
Niyazov Z. D. - SamISI "Bank ishi" kafedrasi dotsenti